

MANUÁL

APLIKAČNÁ POMÔCKA AKO BYŤ V ŠKOLE ÚSPEŠNEJŠÍ

Podpora žiakov a žiačok v povinnej školskej dochádzke
s cieľom predchádzania opakovania ročníka

s účinnosťou od 2. septembra 2021

MINISTERSTVO
ŠKOLSTVA, VEDY,
VÝSKUMU A ŠPORTU
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Tento dokument je zameraný na minimalizovanie a elimináciu opakovania ročníka žiakov a žiačok základných škôl. Vytvára záväzný systém pre školy, ktorým sa školy riadia pri identifikovaní žiakov ohrozených školským neúspechom a následne pri poskytnutí podporných opatrení pre týchto žiakov. Dokument určuje systém monitorovania a efektívnych opatrení na podporu žiakov a žiačok v dosahovaní školskej úspešnosti.

Súčasťou zníženia opakovania ročníka je aj zber dát a spätnej väzby od škôl na konci každého školského roka. Prvý zber dát bude realizovaný na konci školského roka 2021/2022. Tento zber slúži ako podklad na vyhodnotenie efektívnosti jednotlivých opatrení s cieľom nastaviť ďalšie koncepcie k znižovaniu či eliminácii opakovania ročníka v povinnej školskej dochádzke.

Pri prevencii školského neúspechu žiaka či žiačky základnej školy je kľúčová tiež nadrezortná spolupráca, ako aj spolupráca školy s ostatnými aktérmi, napríklad s poradenskými centrami, komunitnými centrami, terénnymi pracovníkmi a podobne.

Dokument bude sprevádzaný sériou webinárov počas školského roka 2021/2022. V školskom roku 2022/2023 budú školy sprevádzané vypracovaním lokálnych Stratégií podporných mechanizmov školskej úspešnosti žiakov, ku ktorým MŠVVaŠ SR poskytne vzory. V dlhodobom horizonte je s cieľom minimalizovania opakovania ročníka spojená aj kurikulárna reforma, ktorá školám poskytuje väčšiu flexibilitu pri rozdelení učiva do ročníkov, ako aj reforma poradenských zariadení, ktorej cieľom je spraviť poradenský systém dostupnejší a špecializovať ho na jednotlivých úrovniach.

Predpokladom úspešnej implementácie je intenzívna a flexibilná spolupráca školy, zákonných zástupcov, ÚPSVaR, pediatrov, obcí a miest, poradenských zariadení či polície. Kľúčom k tomu je včasné zisťovanie možného neúspechu žiaka prostredníctvom monitoringu pedagogickými a odbornými zamestnancami škôl, ako aj vysoká návratnosť dotazníka na konci školského roka.

Jednotlivé opatrenia na škole implementujú učitelia, pedagogickí asistenti, školské podporné tímy, vychovatelia, ako aj poradenský systém, úrad práce, komunitné centrá či neštátne organizácie pôsobiace v oblasti výchovy a vzdelávania.

POSTUP ŠKÔL PRI PREDCHÁDZANÍ OPAKOVANIU ROČNÍKA

Škola pri predchádzaní opakovaní ročníka dodržiava 5 základných bodov, ktoré realizuje počas školského roka:

1. Monitoring žiakov

Identifikovanie žiakov v riziku školského neúspechu, sledovanie základných rizikových faktorov. Odporúčaný na začiatku každého polroka.

2. Identifikovanie príčin rizika

Prostredníctvom rozhovoru získava učiteľ alebo člen školského podporného tímu informácie, ktoré pomôžu určiť dôvody, prečo žiak vymeškal alebo, zhoršili jeho akademické či výchovné výsledky alebo iné okolnosti, ktoré môžu viesť k školskému neúspechu.

3. Podpora v škole

Škola zavedie podporné opatrenia pre žiaka vo svojej réžii, napríklad v podobe doučovania, účasti v školskom klube detí či stretnutí so školskými psychológom. Prevažujú podporné a motivujúce podnety a minimalizujú sa reštriktívne opatrenia.

4. Podpora v spolupráci s inými organizáciami

Pokiaľ je to potrebné, škola spolupracuje s ďalšími organizáciami ako poradenské centrum, úrad práce, sociálnych vecí a rodiny či komunitné centrum s cieľom poskytnúť podporu žiakom ohrozeným školským neúspechom.

5. Vyhodnotenie

Škola poskytuje ministerstvu spätnú väzbu a vyhodnocuje účinnosť jednotlivých opatrení.

1. MONITORING ŽIAKOV

Cieľ: sledovať a zachytiť prejavy v správaní žiaka, ktoré by viedli k jeho možnému neúspechu či opakovaniu ročníka

Predpokladaný čas: Minimálne 2-krát do roka, na začiatku každého polroka v trvaní maximálne 1 mesiaca

Realizátor: Triedny učiteľ, prípadne učiteľ, pedagogický asistent, školský psychológ, školský špeciálny pedagóg, sociálny pedagóg, liečebný pedagóg

Spôsob realizácie: Pozorovanie žiaka, rozhovor so žiakom, hodnotenie jeho pokroku, prác a výsledkov

Škola môže použiť vlastné kritériá, ako určiť, ktorí žiaci sú ohrození školským neúspechom alebo tabuľku, ktorá je priložená ako vzor – Index ohrozenia školským neúspechom.

Index ohrozenia školským neúspechom

.....
Meno a priezvisko žiaka:

.....
trieda

Identifikátory rizika	Áno	Nie
Žiak opakuje ročník		
Žiak má zvýšený* počet vymeškaných neospravedlnených hodín		
Žiak sa počas dištančného vzdelávania v šk. r. 2020/2021 nepripájal na online hodiny a neposielal vypracované zadania		
Žiak je dieťaťom z rodiny v hmotnej núdzi		
Žiak pochádza zo SZP		
Žiak bol dlhodobo v zahraničí		
Je žiak so zdravotným znevýhodnením		
U žiaka sa prejavujú samotárske sklony, nezáujem, apatia, úzkosť		
Žiak má zvýšený* počet vymeškaných ospravedlnených hodín		
U žiaka sa prejavujú silné emócie, nepriateľské správanie sa voči spolužiakom, zmena nálad		
Žiakovi sa výrazne zhoršil prospech v minulom školskom roku		
Žiak stratil motiváciu, nemá záujem o školu		
Žiak má dlhodobo nepriaznivé domáce prostredie		
Žiak má náhlu kritickú situáciu v rodine		
Žiak sa nevezdeľáva v materinskom jazyku a spôsobuje mu to problémy		
iné...		

*zvýšený počet hodín je potrebné vnímať ako nárast hodín oproti bežnému priemeru vymeškaných hodín v príslušnom ročníku

Napriek tomu, že je žiak v riziku, môže byť vplyvom správne poskytnutej pomoci, eliminácii príčiny v škole úspešný. Preto táto analýza slúži len ako prostriedok sledovania žiaka, príznakov, ktoré môžu, ale pri správnej a rýchlej pomoci zásadne nemusia viesť ku školskému neúspechu.

- a)** Ján je učiteľom v základnej škole s prevahou žiakov, ktorí sú zo sociálne slabšieho prostredia. Je triednym učiteľom v 3.B a v jeho triede sa vzdeláva 19 žiakov, ktorí sú výrazne ohrození školským neúspechom. Ján využije tabuľku Index ohrozenia školským neúspechom. Tabuľka mu napomôže k prehľadnému informáciám o jednotlivých žiakoch, vie sa poradiť o jednotlivých žiakoch s ostatnými vyučujúcimi a podporným tímom v škole, a následne si vie nastaviť poradie dôležitosti ich včasnej intervencie. Ján pri monitorovaní spolupracuje s pedagogickým asistentom a školským psychológom. Preto spoločne zdieľajú tabuľku aj s poznámkami, ktoré si zaznamenávajú pod tabuľku. Každý z nich si zvolí svoju cestu – či už pozorovanie žiakov, rozhovory s nimi a aj ich zákonnými zástupcami, či zanalyzovanie ich vzdelávacieho procesu a správania.
- b)** b) Mária učí na nepľnoorganizovanej škole a vo svojej triede má troch žiakov, ktorí sú ohrození školským neúspechom. Pozná aj ich rodiny a je skúsenou dlhoročnou učiteľkou. Mária má vlastný systém jednoduchých poznámok o žiakoch a „drží v hlave“, ktorý jej žiak potrebuje akú pomoc. Mária nepotrebuje tabuľku Index ohrozenia školským neúspechom, vie bez zbytočnej administratívy prejsť do ďalšej etapy.

Obaja učitelia postupujú pri identifikácii rizík žiakov svojej triedy a najneskôr po mesiaci prechádzajú do 2. etapy: Identifikovanie príčin rizika.

2. IDENTIFIKOVANIE PRÍČIN RIZIKA

Cieľ: Analýza zistení z 1. etapy, identifikovanie príčin rizika školského neúspechu

Predpokladaný čas: Po ukončení 1. etapy, na konci daného mesiaca

Realizátor: Triedny učiteľ, pedagogický asistent, školský podporný tím – školský psychológ, školský špeciálny pedagóg, sociálny pedagóg, liečebný pedagóg

Spôsob realizácie: Rozhovor so žiakom, alebo iná forma komunikácie: písanie, kreslenie, e-mail je možné žiakovi ponúknuť aj iné formy, napr. písanie, kreslenie, email

Pri rozhovore so žiakom sú dôležité nasledovné body:

- Aj napriek tomu, že do rozhovoru vstupuje učiteľ a žiak, žiak by nemal mať pocit, že je na rozhovor predvolaný a musí sa zodpovedať za nejaké svoje konanie. Malo by ísť o rozhovor, ktorý je založený na princípoch dôvery.
- Začiatok rozhovoru by mal začať poďakovaním za dôveru, vyzdvihnutím pozitív a predností žiaka a povzbudením k rozhovoru.
- Neporovnávať výsledky žiaka s inými žiakmi a ani jeho správanie a konanie s inými žiakmi alebo očakávaniami učiteľa.
- Každý žiak je jedinečný, treba vnímať svojho žiaka ako individualitu a spoločne sa snažiť nájsť to, čo potrebuje.
- Počas rozhovoru je dôležité počúvanie a vnímanie toho, čo žiak hovorí. Pocit skutočného záujmu a možnosť ventilácie sú pre neho často dôležitejšie ako univerzálna rada.
- Otvorené otázky posúvajú učiteľa, žiaka a aj spoločný rozhovor k cieľu

- a) Ján sa stretne s pedagogickým asistentom a školským psychológom. Spoločne si zhrnú informácie o jednotlivých žiakoch, ohrozených školským neúspechom. V druhej etape sa zamerajú na to, aby spoločne so žiakom identifikovali, čo je príčinou, že sa mu v škole nedarí. Ján si zoberie na starosť tých žiakov, s ktorými má dobré vzťahy, vnímajú sa navzájom ako partneri v procese zlepšovania jeho študijných výsledkov a prípadne správania. Asistent učiteľa sa bude venovať tým žiakom, ktorým pomáha aj počas vyučovania a má s nimi najlepší vzťah. V triede sú aj žiaci, ktorí nedokážu verbalizovať svoje problémy, týchto si zoberie na starosť školský psychológ a využije pri identifikovaní príčin rizika aj iné formy komunikácie (kreslenie, písanie a pod.) Všetci traja si uvedomujú, že rozhovor musia žiaci vnímať ako dôverný a partnerský.
- b) Mária je žiakmi vnímaná ako ich druhá mama. Preto Mária nemá problém sadnúť si po vyučovaní s jednotlivými žiakmi a spoločne popísať, prečo ich vzdelávanie a/alebo správanie je problémom. Mária pozná aj rodiny žiakov a z tohto dôvodu i na základe jej dlhoročných skúseností vie spoločne so žiakom identifikovať príčiny rizika ohrozenia školským neúspechom.

3. PODPORA V ŠKOLE

Cieľ: Realizácia podporných opatrení pre zlepšenie úspešnosti žiaka v škole akčných opatrení

Predpokladaný čas: Hneď po ukončení predošlých fáz, v trvaní v závislosti od potrieb žiaka

Realizátor: triedny učiteľ, učiteľ, riaditeľ školy, pedagogický asistent, školský podporný tím – školský psychológ, školský špeciálny pedagóg, sociálny pedagóg, liečebný pedagóg

Spôsob realizácie: Doučovanie žiaka, účasť žiaka v ŠKD, prípadne stretnutia so školským psychológom či iným členom školského podporného tímu v závislosti od potrieb žiaka

Škola si vypracuje zoznam stratégií pre rizikové faktory identifikované u žiakov.

Pri vypracovaní stratégií môže škola využiť podporu formou pripravovanej série konzultačných webinárov z priamo riadenej organizácie alebo vzory, ktoré pripraví MŠVVaŠ SR.

a) **Žiak s výraznými nedostatkami vo vzdelávaní (napr. vplyvom dištančného vyučovania) po ich identifikácii nastupuje do systému doučovania.**

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR v spolupráci so ŠPÚ a neziskovými organizáciami spustilo projekt doučovania, ktorého cieľom je prostredníctvom finančnej pomoci školám pomôcť žiakom upevniť si vedomosti a zmierniť dopady dištančného vzdelávania v dôsledku pandémie COVID-19. Jedným z kľúčových opatrení školy na zlepšenie úspešnosti žiaka je preto doučovanie. Školám odporúčame zapojiť sa do projektu ministerstva školstva alebo organizovať doučovanie vlastnými prostriedkami.

Ďalšími opatreniami pre žiakov môže byť napríklad účasť žiaka v školskom klube detí (ŠKD, predovšetkým u žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia) či komunikácia žiaka so školským psychológom alebo iným členom podporného tímu na škole.

b) V prípade žiaka cudzincov s iným materinským jazykom ako slovenským alebo žiaka, ktorý sa vrátil do školy po dlhodobom vzdelávaní v zahraničí v inom jazyku ako slovenskom, odporúčame:

- zamerať sa na jazykovú prípravu,
- upraviť obsah, cieľ a metódy vzdelávania,
- poskytnúť podporu počas vyučovania, aj formou doučovania,
- poskytovať materiály v zrozumiteľnejšom jazyku,
- individualizovaný, podporujúci a flexibilný prístup aj pri preverovaní vedomostí,
- brať do úvahy výsledky žiaka v zahraničí.

c) V prípade zvýšeného počtu vymeškaných hodín odporúčame napríklad:

- zasielať SMS alebo inak kontaktovať rodičov, keď sa žiak nedostaví ráno na vyučovanie,
- v prípade žiakov s historicky slabou dochádzkou: poďakovanie rodičom SMS alebo pohľadnicou, ak žiak nevymešká v týždni žiadnu hodinu,
- rozhovor s rodičmi a žiakom o dôvodoch vymeškávania a spoločný návrh ďalšieho postupu,
- vysvetlenie rodičom a žiakovi, aké sú výhody dobrej dochádzky a dôsledky slabej dochádzky,
- realizácia aktivít v komunite.

Odporúčania pre jednotlivých aktérov:

Triedny učiteľ:

- zabezpečuje vyhodnotenie prvej etapy,
- poskytuje získané informácie riaditeľovi školy,
- podporuje vytváranie priaznivej pozitívnej atmosféry a klímy v triede,
- realizuje individuálnu starostlivosť o žiakov,
- motivuje žiakov k vzájomnej pomoci a spolupráci pri podpore úspešnosti žiakov,
- eviduje školskú dochádzku, neodkladne kontaktuje zákonného zástupcu pri absencii žiaka,
- motivuje žiaka k pravidelnej dochádzke a plneniu si školských povinností,
- overuje si lekárske potvrdenia o chorobe,
- spolupracuje na vytváraní dobrých vzťahov v triede a zdravej atmosféry, bezpečia a neohrozenia, napr.: komunikáciou so žiakmi aj mimo vyučovacích hodín, stretávaním sa na výletoch, exkurziách, návštevou kultúrnych podujatí a analýzou zážitkov súvisiacich s uvedenými aktivitami atď., úzko spolupracuje so zákonným zástupcom a buduje dlhodobú vzájomnú spoluprácu.

Riaditeľ školy:

- podporuje vytváranie priaznivej pozitívnej atmosféry a klímy v škole,
- nabáda učiteľov k individuálnej starostlivosti o žiakov,
- motivuje učiteľov k vzájomnej spolupráci, podpore úspešnosti žiakov a starostlivosti o potencionálnych neúspešných a neprospievajúcich žiakov,
- podporuje spoluprácu a komunikáciu s rodičmi – v prípade neúspešnej komunikácie písomne upozorní rodičov, predvolanie rodičov do školy aj so záznamom zo stretnutia,
- pri nezlepšení dochádzky (neospravedlnené hodiny) okamžite (po vymeškaní 15 vyučovacích hodín) hlási zriaďovateľovi, ÚPSVaR a obci informáciu o zanedbávaní školskej dochádzky,
- následne uplatňuje reštrikčné opatrenia vyplývajúce zo školského poriadku,
- **v prípade žiaka zo SZP, žiaka z rodiny v hmotnej núdzi – zabezpečuje účasť žiaka v ŠKD,**
- podporuje lokálne aktivity s cieľom zapojenia komunity do diania školy (napr. literárne večery s čítaním svetovej beletrie priamo v komunite, spoločné aktivity priamo v komunite).

Školský podporný tím, pedagogický asistent, výchovný poradca

- spolupracujú pri vytváraní optimálnych podmienok pre zabezpečenie úspešnosti žiakov,
- podieľajú sa na vytváraní neohrozeného prostredia školy svojou prítomnosťou,
- sú k dispozícii žiakom v prípade ich potreby kedykoľvek,
- spolupracujú so školským zariadením poradenstva a prevencie a v prípade potreby konzultujú situáciu konkrétneho žiaka aj telefonicky,
- participujú na: odstránení možných príčin zaostávania žiaka – rozhovor, pomoc školského psychológa, školského špeciálneho pedagóga, liečebného pedagóga, pedagogického asistenta, výchovného poradcu, zabezpečení účasti žiaka na doučovaní – napr. Spolu múdrejší,
- podporujú pozitívnu sociálnu klímu v triednom kolektíve prostredníctvom rôznych aktivít. Následne jednotliví aktéri (triedny učiteľ, riaditeľ školy, školský podporný tím, pedagogický asistent, výchovný poradca) vyhodnotia účinnosť opatrení z 3. etapy. Ak je výsledok opatrení pozitívny, vracia sa 1. etapa, (identifikácia rizika, pozorovanie) žiaka naďalej 1 mesiac monitorujú. **V prípade neúspešnosti 3. etapy nasleduje 4. etapa.**

- a)** Ján sa spolu s kolegami zameria na zákonných zástupcov žiakov ohrozených školským neúspechom. Opäť si ich rozdelia pri komunikácii na tri skupiny, pričom budú dbať na to, aby bol triedny učiteľ, pedagogický asistent či školský psychológ pre nich dostatočnou autoritou. Ján požiada o spoluprácu aj miestne komunitné centrum, ktoré počas koronakrízy pomáhalo s kontaktovaním rodičov a teda pozná ich reakcie na ponúkanú pomoc. Ján spoločne s kolegami premyslí, ako budú pri jednotlivých žiakoch a ich zákonných zástupcoch postupovať, spoločne nastavia stratégiu. Na pomoc pri rozhodovaní, aká stratégia bude najúčinnnejšia, si pozrú webinára k tejto problematike pripravené ministerstvom a jej priamoriadenými organizáciami. Ján si uvedomuje, že časť zákonných zástupcov bude potrebné presvedčiť, aby sa ich deti zapojili do doučovania v projekte Spolu múdrejší. Vysvetlia im, aké sú benefity tohto bezplatného doučovania, motivujú ich, pretože napriek ponuke na jar 2021 svoje deti na doučovanie neprihlásili. Nemali záujem ani o Letnú školu 2020/21, napriek tomu, že dostali osobnú pozvánku pre svoje dieťa i informačný list rodičovi s podrobným popisom aktivít a benefitov.

Ján sleduje najmä dochádzku žiakov. Ak žiak nepríde do školy a nemá o ňom informácie, telefonuje rodičovi alebo hneď po 1. vyučovacej hodine nahlási absenciu riaditeľovi školy, ktorý zariadi, aby do žiakovej rodiny šiel pracovník komunitného centra zistiť, čo sa deje so žiakom.

- b)** Mária už roky venovala čas žiakom, ktorí zaostávali. Keďže niektorí prichádzajú do školy kvôli doprave skôr pred vyučovaním, spoločne s pani vychovávateľkou sa venujú týmto žiakom v tomto čase, ale aj po vyučovaní. Mária sa plánuje prihlásiť do projektu Spolu múdrejší a namotivovať všetkých troch žiakov, aby sa ho pravidelne zúčastňovali. Rodičia skúsenej Márii dôverujú, preto nepotrebuje na túto činnosť žiadnu špeciálnu stratégiu.

Mária tiež sleduje dochádzku svojich žiakov. Pri absencii kontaktuje zákonného zástupcu dostupným spôsobom. V škole majú zavedený systém troch kariet – zelená (5 neospravedlnených hodín), oranžová (10 neospravedlnených hodín), červená (15 neospravedlnených hodín). Každá karta je sprevádzaná výchovným opatrením v školskom poriadku. Po červenej karte okamžite hlási riaditeľovi problém a ten kontaktuje UPSVaR.

Žiakom, ktorí na nástenke za mesiac nemajú ani jednu z týchto kariet, udelí papierovú medailu za dochádzku, prípadne inú odmenu.

Ján a Mária majú plnú podporu vedenia školy. Riaditelia podporujú a žiadajú o projekty na doučovanie, majú mechanizmus na hlásenie neospravedlnenej absencie príslušným úradom cez jednoduché formuláre bez nadbytočnej administratívy a upravený školský poriadok pre takéto situácie. V Jánovej škole dobre funguje podporný tím, Mária vzhľadom na veľkosť školy sa v prípade potreby môže obrátiť na poradenské zariadenie v blízkom meste.

4. PODPORA V SPOLUPRÁCI S INÝMI ORGANIZÁCIAMI

Cieľ: Vytvorenie systému pomoci pre žiaka nad rámec opatrení poskytovaných školou v spolupráci s inými organizáciami a realizácia nastavených podporných mechanizmov žiaka

Predpokladaný čas: 1 konziliárne stretnutie a následne 1 mesiac realizácie podporných mechanizmov

Realizátor: Zákonný zástupca, triedny učiteľ, riaditeľ školy, školský podporný tím, pracovník ÚPSVaR, pracovník poradenského zariadenia, pediater z daného obvodu alebo pediater žiaka, zástupca obce

Spôsob realizácie: Zasadnutie komisie na vytvorenie podporných opatrení s ostatnými aktérmi

Menovaní vytvoria komisiu, ktorá zapíše s termínmi vykonania a ich kontroly:

- povinnosti zákonného zástupcu
- povinnosti žiaka
- dôsledky, ktoré budú po nedodržaní nasledovať zo strany ÚPSVaR a obce
- v spolupráci s detským lekárom, pedopsychiatrom spoločné nastavenie prístupov k žiakovi v spolupráci s rodičom
- spolupráca s poradenským zariadením s cieľom možnej diagnostiky žiaka a následných odporúčaní pre školu a rodiča v procese výchovy a vzdelávania, prípadne vypracovania intervenčného plánu pre žiaka
- spolupráca s inými aktérmi: komunitné centrum, neziskový sektor, mimovládna organizácia

Podporné mechanizmy pre žiaka:

- opatrenia z 3. etapy: doučovanie, navštevovanie ŠKD, rozhovor so školským psychológom
- začatie starostlivosti o žiaka poradenským zariadením – poradenské zariadenie vypracuje v spolupráci so školským podporným tímom a triednym učiteľom intervenčný plán, prípadne žiaka poradenské zariadenie zaradi do svojej starostlivosti
- kontaktovanie komunitných centier prípadne iných aktérov – napr. neziskové organizácie pôsobiace v regióne
- zriadenie tried prvej pomoci – možnosť vzdelávania a doučovania v skupinách 5+1. Doučovať môžu učitelia, členovia školského podporného tímu.
- evidencia chorobnosti žiaka v spolupráci s pediatrom

- a) Ján vie, že časti jeho žiakov nebudú stačiť opatrenia, ktoré doteraz spravil spolu s pedagogickým asistentom i školským psychológom. Zákonní zástupcovia nebudú spolupracovať, preto je potrebné vyvinúť zvýšené úsilie a zapojiť ďalších aktérov z mimoškolského prostredia. Ján si preto vytvorí komisiu, ktorá zasadne k prekonzultovaniu podporných opatrení. Na konziliárne stretnutie prizve zástupcu obce a ÚPSVaRu, pracovníka poradenského zariadenia a spoločne nastavia podporné mechanizmy. Problematických má najmä štyroch žiakov, ktorí využívajú ospravedlnenie rodičov na 5 dní opakovane. Preto si Ján dohodne s pediatrom, že u týchto žiakov bude akceptovať len ospravedlnenie neprítomnosti nad 3 dni pediatrom a pri opakovaní nebudú mať zákonní zástupcovia vôbec možnosť ospravedlňovať absenciu svojho dieťaťa. S týmto musí byť pediater uzrozmeneý a súhlasiť s takýmto postupom.
- b) Mária nepotrebuje zvolávať konziliárne stretnutie. Troch problematických žiakov a ich zákonných zástupcov zvládla, u jedného využila pomoc poradenského zariadenia.

5. VYHODNOTENIE

Cieľ: Vyhodnotenie efektivity opatrení

Predpokladaný čas: koniec školského roka – máj, jún

Realizátor: triedny učiteľ, riaditeľ, školský podporný tím.

Spôsob spätnej väzby: Na konci školského roka 2021/2022 je potrebné zodpovedať otázky, týkajúce sa efektivity nastavených foriem identifikácie rizík, podpory, intervencie a kompenzácie.

Spätná väzba sa uskutočňuje na dvoch úrovniach:

Na konci školského roka 2021/2022 je potrebné zodpovedať otázky, týkajúce sa efektivity nastavených foriem identifikácie rizík, podpory, intervencie a kompenzácie.

Spätná väzba sa uskutočňuje na dvoch úrovniach:

A. spätná väzba školy

B, spätná väzba pre ministerstvo školstva

A) Otázky si stanovuje škola ako vlastnú spätnú väzbu pre formovanie svojej Stratégie podporných mechanizmov školskej úspešnosti žiakov a otázky sa odvíjajú od charakteru rizík u žiakov konkrétnej školy, napríklad:

- Bol žiak identifikovaný dostatočne včas?
- Aké sú charakteristiky žiakov, ktorí vypadli zo systému bez toho, aby boli identifikovaní?
- Ktoré opatrenia boli najúčinnnejšie v rámci jednotlivých rizikových faktorov?
- Aký je názor rodičov na jednotlivé opatrenia?

- e. Ktoré opatrenia boli nedostatočné, nerealizovateľné?
- f. Aká bola spolupráca s ostatnými aktérmi mimo školy?
- g. Čo prekážalo pri realizácii opatrení pri konkrétnom žiakovi? a iné...

Vyhodnotenie otázok je možné použiť aj ako vstupný podklad na ďalší školský rok pri tvorbe Stratégie konkrétnej školy.

Monitorovanie možného ohrozenia školským neúspechom odporúčame realizovať na úrovni jednotlivých tried, ale aj celej školy. Môžu sa tým odhaliť niektoré z príčin problémov (napr. viac žiakov z jednej triedy sa vyhýba dochádzke do školy – možný vzťahový problém s triednym učiteľom, skryté šikanovanie; viac žiakov neprospieva práve z konkrétneho predmetu – otázka nastavenia kritérií hodnotenia alebo kvality vyučovania daného predmetu).

Zároveň na úrovni školy je následne možné nastaviť viaceré podporné mechanizmy (napr. doučovanie v konkrétnom predmete), vrátane pozitívnej motivácie žiakov – napr. oceňovanie žiakov s dobrou dochádzkou na mesačnej báze (formou pohľadnice či poďakovania zákonným zástupcom školy zo strany triedneho učiteľa či riaditeľa), atď.

B) Spätná väzba pre ministerstvo školstva – na základe zaslaného dotazníka ministerstvom na konci školského roka 2021/2022 získa rezort prehľad o potrebných zmenách v nastavení Konceptie eliminácie ohrozenia žiakov školským neúspechom.

- a)** Ján koncom školského roka spolu s pedagogickým asistentom a školským psychológom zhodnotí, ako účinné boli podporné opatrenia. Spolu zostavia otázky tak, aby mali zmysluplnú spätnú väzbu z mechanizmov, ktoré boli nápomocné pri zlepšovaní školskej úspešnosti žiakov. Ján sa inšpiruje aplikačnou pomôckou k podpore a na spoločných poradách pedagogického zboru sa inšpiruje aj od ostatných kolegov. Škola si na svojej úrovni vyhodnotí, či postupovala správne a aké benefity to prinieslo žiakom. Zároveň škola zašle spätnú väzbu ministerstvu cez dotazník na to určený.
- b)** Mária na porade pedagogického zboru ozrejmí, ako postupovala so svojimi problémovými žiakmi a ako sa jej podarilo zlepšiť v spolupráci s nimi a ich rodičmi dosiahnuté školské úspechy. Mária sa podelí o svoje dlhoročné skúsenosti a spoločne s kolegami vypracujú dotazník pre ministerstvo na spätnú väzbu.

STREDNODOBÝ A DLHODOBÝ HORIZONT

Škola postupuje podľa jednotlivých etáp v nasledovných školských rokoch. Následne si na základe skúseností zo školského roka 2021/2022 a overení fungujúcich podporných opatrení vypracuje vlastnú Stratégiu podporných mechanizmov školskej úspešnosti žiakov, ktorá bude reflektovať potreby žiakov konkrétnej školy, možnosti nadrezortnej spolupráce, špecifiká danej lokality.

Poradenské zariadenie v spolupráci so školou a na základe Stratégie podporných mechanizmov školskej úspešnosti žiakov vytvorí intervenčný plán pre žiakov v riziku školskej neúspešnosti na dobu jedného školského roka.

Z dlhodobého hľadiska pripravuje rezort školstva niekoľko reformných opatrení, ktoré budú školám pomáhať pri podpore žiakov s rizikom školského neúspechu. Medzi ne patrí napríklad katalóg podporných opatrení, reforma systému poradenských zariadení, koncepcia eliminácie predčasného ukončenia školskej dochádzky, kurikulárna reforma, zavedenie možnosti pre študentov pedagogických fakúlt pôsobiť ako asistent pedagóga či eliminácia dvojzmennej prevádzky škôl.

V záver školského roka 2023/2024 uskutoční ministerstvo školstva v participatívnom procese Vyhodnotenie implementačnej stratégie opatrení na podporu eliminácie opakovania ročníka s cieľom vyhodnotiť ich funkčnosť a úspešnosť v kontexte legislatívnych úprav v súvislosti s opakovaním ročníka.

MINISTERSTVO
ŠKOLSTVA, VEDY,
VÝSKUMU A ŠPORTU
SLOVENSKEJ REPUBLIKY